

ΙΕΡΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

(ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ)

(Το εσωτερικό του ναού. Πίσω η Ωραία Πύλη. Δεξιά η εικόνα του Χριστού και αριστερά της Παναγίας. Όταν ανοίγει η αυλαία η Ωραία Πύλη είναι κλειστή. Έρχεται ο Ιεροκήρυκας αργά από τα αριστερά και στέκει μπροστά στην ωραία Πύλη, ενώ ο Ψάλλης ακούγεται να Ψάλλει το «Εις Άγιος, εις Κύριος, Ιησούς Χριστός, εις δόξαν Θεού πατρός Αμὴν»).

ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΑΣ (Κάνει το σταυρό του και στέκει για λίγο σιωπηλός).
«Χαίρετε εν Κυρίω πάντοτε. Πάλιν ερώ χαίρετε.»
Πολύ μεγάλος ο λόγος του Αποστόλου Παύλου, που ακούσαμε σήμερα αγαπητοί μου αδελφοί.
Να χαιρόμαστε, λέει, πάντοτε.
Ποιος από μας στ' αλήθεια μπορεί να είναι χαρούμενος πάντοτε;
Υπάρχουν τόσα κακά γύρω μας.
Πρώτα απ' όλα η αρρώστια και ο θάνατος. Ύστερα τα κακά φυσικά φαινόμενα. Ο σεισμός, ο λιμός, η ανομβρία, ο τυφώνας, η τρικυμία.....
Αλλά υπάρχουν και τα κακά που προέρχονται από μας τους ίδιους. Από μέσα μας. Η ζήλια, το μίσος, ο εγωισμός, ο θυμός, η υποκρισία, η ψευτιά, η φιλαργυρία...
Ποιος μπορεί στ' αλήθεια να αντιμετωπίσει όλα αυτά τα κακά και να είναι χαρούμενος.
Εκτός κι αν εννοείτε χαρούμενους όλους αυτούς, που βλέπετε να χορεύουν, να διασκεδάζουν και να νυχτοξημερώνονται στα κοσμικά κέντρα.
Δεν είναι αυτή τη χαρά οπωσδήποτε που εννοεί ο απόστολος Παύλος.
Είναι μια άλλη χαρά, που δεν είμαστε σε θέση ούτε καν να την αναγνωρίσουμε. Είναι μια χαρά που δεν μπορεί τίποτε να τη διαταράξει. Ούτε η αρρώστια, ούτε ο θάνατος. Ούτε φυσικά το μίσος, η ζήλια, ο θυμός. Διότι είναι

άγνωστα αυτά τα αισθήματα στον άνθρωπο που έχει την αληθινή χαρά.

Αλλά ποια είναι αυτή η χαρά; (Παύση).

Αυτή η χαρά, για την οποία μιλά ο Απόστολος Παύλος, δεν είναι χαρά σωματική, αλλά πνευματική. Είναι η χαρά που βγαίνει μέσα από την ψυχή μας.

Πώς μπορεί όμως η ψυχή μας να γεννήσει αυτή τη χαρά; Την αιώνια χαρά;

Τον τρόπο μας τον υποδεικνύει ο ίδιος ο Απόστολος: «Χαίρετε εν Κυρίω πάντοτε.» Εν Κυρίω!

Ποιος είναι αυτός που χαίρει εν Κυρίω;

Αυτός που είναι ενωμένος μαζί του. Αυτός που αγαπά τον Κύριον. Και ποιος αγαπά τον Κύριον; Μα κανέναν άλλος εκτός απ' αυτόν που τηρεί τις εντολές του.

«Ο έχων τας εντολάς μου και τηρών αυτάς εκείνος εστίν ο αγαπών με.»

Όλοι γνωρίζουμε τις εντολές του Κυρίου. Όλες οι εντολές του Κυρίου μας προτρέπουν σε έργα αρετής. Εκεί λοιπόν που υπάρχει η αρετή υπάρχει και η αιώνια χαρά. Τίποτε δεν μπορεί να τη διαταράξει.

Ούτε η αρρώστια, ούτε ο πόνος, ούτε κι αυτός ο θάνατος δεν μπορεί να διαταράξει αυτή την αιώνια χαρά. Διότι γνωρίζει ο ενάρετος ότι, ο πόνος και η θλίψη τον οδηγούν στην τελείωση και ο θάνατος οδηγεί στην ένωση με τον ουράνιο πατέρα.

Διότι ο ενάρετος ποτέ δεν θα κρατήσει μίσος, ζήλια ή θυμό μέσα στην ψυχή του. (Παύση).

Πόσοι από μας καταφέραμε να κρατήσουμε μακριά από τη ψυχή μας αυτά τα συναισθήματα; Μπορεί το ένα, μπορεί το άλλο, αλλά ποτέ όλα μαζί. Ο ένας νιώθει ζήλια, ο άλλος μίσος, ο άλλος θυμό, ο άλλος όλα μαζί.

Σ' ερωτώ εσένα άνθρωπε μου. Πόσες φορές την ημέρα νιώθεις ανάστατη την ψυχή σου; Πόσες νύχτες ξαπλώνεις στο κρεβάτι σου χωρίς να μπορείς να κλείσεις μάτι, διότι είναι ανάστατη η ψυχή σου; Ένας Ωκεανός τρικυμισμένος!

Αλλά τι σ' ερωτώ εσένα. Μήπως δεν το ξέρω κι από τον ίδιο μου τον εαυτό!

Φυσικά θα μου πείτε ότι, εγώ δεν είμαι το ιδανικό παράδειγμα. Κι έχετε δίκαιο.

Επειδή, θεία χάριτι, έγινε ιερέας δεν σημαίνει ότι διαφέρω από σας. Όχι, όχι, ούτε στιγμή δεν θέλω να σκέφτομαι έτσι.

Ίσα ίσα πιστεύω ότι μεταξύ σας υπάρχουν πολλοί που δεν είμαι ικανός να λύσω ούτε τα κορδόνια των υποδημάτων τους. Και δεν το λέω αυτό για να σας παραστήσω τον ταπεινόφρονα. Μάρτυρας μου ο Κύριος. Ο, τι λέω το πιστεύω απόλυτα. Ξέρω πολύ καλά τι έχω μέσα στην ψυχή μου και δεν είμαι καθόλου περήφανος γι' αυτό. Σας το εξομολογούμαι, ελπίζοντας σε μια ανακούφιση ίσως. Προσπαθώ όμως. Προσπαθώ. Ποτέ δεν έπαυσα να προσπαθώ όλα αυτά τα χρόνια που έχουν περάσει. Προσπαθώ να γαληνέψω την ψυχή μου. Να ξεριζώσω το κακό από την καρδιά μου. Ο θεός να με βοηθήσει. (Παύση).

Αυτή η προσπάθεια, αυτός ο συνεχής αγώνας είναι βασικά η διδασκαλία του Κυρίου μας. Ποτέ δεν πρέπει να αφήνουμε την προσπάθεια. Μέχρι την τελευταία μας πνοή έχουμε ευκαιρίες να εξελιχθούμε. Να απαλλαγούμε από όλα τα κακά που κατατρύχουν την ψυχή μας. Κι όχι μόνο ν' απαλλαγούμε από τα κακά, αλλά να γεμίσουμε την ψυχή μας με αγαθά αισθήματα. Με κατανόηση, με συμπόνια, με συγχώρηση. Ακόμα και με αγάπη γι αυτούς που δεν την αξίζουν! (Παύση).

Βλέπετε. Αυτή τη στιγμή κάνω ένα ιερό κήρυγμα. Κηρύττω το λόγο της αγάπης, διότι αυτός είναι ο λόγος του Κυρίου μας. Κι όμως παρασύρομαι και αναφέρομαι σε αδελφούς μας που δεν αξίζουν τάχα της αγάπης μας. Ο Θεός να με συγχωρήσει. Όλοι αξίζουν της αγάπης μας. Ο αναμάρτητος πρώτος τον λίθον βαλέτω. (Παύση).

Όλοι είμαστε αμαρτωλοί. Ο Κύριος ήλθε για να μας προσφέρει τη λύτρωση διά της μετανοίας. (Παύση).

Δεν είναι ντροπή να παραδεχτείς τα σφάλματα σου. Αλλά παραδέχομαι τα σφάλματα μου δεν σημαίνει απλώς τα αναφέρω στον πνευματικό μου.

Παραδέχομαι τα σφάλματά μου σημαίνει ότι, από σήμερα αρχίζω έναν αγώνα να μη κάνω πάλι τα ίδια σφάλματά μου. Μπορεί να 'βρω εμπόδια στο δρόμο μου, αλλά δε σταματώ την πορεία μου. Προσπαθώ. Πέφτω. Ξανασηκώνομαι και προχωρώ.

Παραδέχομαι τα σφάλματά μου σημαίνει ότι κατανοώ πλήρως πού με έχουν οδηγήσει οι προηγούμενες πράξεις μου. Λυπούμαι. Σκύβω το κεφάλι. Περπατώ στο δρόμο και ντρέπομαι να κοιτάξω τους άλλους ανθρώπους στα μάτια. Και με έργα αγαθά προσπαθώ να επανορθώσω το κακό που έχω κάμει. Να επανορθώσω τα ανεπανόρθωτα! (Παύση). Τίποτε δεν είναι ανεπανόρθωτο. Τα αδύνατα παρά τοις ανθρώποις δυνατά εστί παρά τω Θεώ. (Παύση).

Το σημερινό μας κήρυγμα αναφέρεται στη χαρά. Αυτή τη χαρά που μας προσφέρει η δύναμη του θεού, που είναι πάνω από τα γήινα. Αυτή τη χαρά που ούτε κι ο θάνατος δεν μπορεί να επισκιάσει. Δεν μπορεί να διώξει από την ψυχή του ενάρετου ανθρώπου. Υπάρχουν άνθρωποι που κρατούν αυτή τη χαρά ακόμα και την ώρα του θανάτου. Πόσο τους ζηλεύω. Δεν είμαι δίκαιος, δεν είμαι Άγιος. Δεν μπόρεσα να ξεπεράσω αυτή τη λύπη, αυτό τον πόνο, αυτό το σπαραγμό που προξενεί, που προξένησε ο θάνατος! (Παύση).

Όμως ακόμα κι ο θάνατος δεν είναι ο ίδιος. Είναι το ίδιο να θάβεις έναν εκατοχρονίτη, που κατέβηκε μέχρι το τελευταίο σκαλοπάτι της ζωής, με το να θάβεις ένα παιδάκι που πήδησε από το κεφαλόσκαλο μέσα στο μνήμα! (Παύση).

Κι όμως υπάρχουν άνθρωποι, άγιοι, που αντέχουν και τον ένα πόνο και τον άλλο με την ίδια ψυχική γαλήνη. Ζηλεύω αυτούς τους ανθρώπους. Πολύ θα 'θελα να τους μοιάσω. Αυτή η ψυχική γαλήνη είναι το αποτέλεσμα μιας βαθιάς πίστης. Της πίστης ότι θα 'ρθει η μέρα που θα συναντήσουν τους αγαπημένους τους στον παράδεισο. Δεν έχουν καμιά αμφιβολία ότι οι αγαπημένοι τους βρίσκονται δίπλα στο θρόνο του Ουράνιου πατέρα.

Φυσικά έχουν πονέσει, έχουν κλάψει, έχουν δακρύνει από την απώλεια των αγαπημένων τους. Αλλά τα δάκρυα τους είναι αποτέλεσμα της αγάπης τους, γι αυτό και δεν είναι δάκρυα πικρά αλλά γλυκά. Γεμάτα ευφροσύνη. Διότι η αγάπη δεν λυπεί αλλά ευφραίνει.

Αυτή είναι η χαρά την οποία μας φανέρωσεν ο Κύριος μας όταν είπε «Μακάριοι οι πενθούντες ότι αυτοί παρακληθήσονται».

«Μακάριοι οι κλαίοντες νυν ότι γελάσετε». (Παύση)

Είναι φανερόν ότι το πένθος, το κλάμα οδηγούν στην κάθαρση.

Και αναρωτιέμαι. Υπάρχουν άνθρωποι πάνω στη γην που να μπορούν να μεταποιούν αυτόν τον πόνο, αυτόν τον σπαραγμό σε χαρά; Μάλιστα υπάρχουν. Φυσικά δεν εννοώ αυτούς που δεν ιδρώνει τ' αφτί τους για τίποτε. Όχι για το θάνατο ενός γέρον ή ενός παλικάριού. Δεν ιδρώνει τ' αφτί τους για τρεις χιλιάδες πεθαμένους και άλλους τόσους που αγνοούνται! (Παύση). Ξυπνάμε κάθε πρωί και κοιτάζουμε τον ήλιο. Αναπνέουμε τον αέρα. Βλέπουμε τα δέντρα, τα πουλιά, ο ένας τον άλλον, χωρίς να ντροπέμαστε, χωρίς να σκύβουμε, να χαμηλώνουμε τα μάτια από ντροπή γι αυτό που κάναμε, γι αυτό που αφήσαμε να γίνει. (Παύση).

Όλα τα συγχωρεί ο Θεός. Ναι, αρκεί να μετανοήσεις. Πόσοι από μας έχουν μετανοήσει; Δεν έχω δει πολλούς συντετριμμένους. Διότι μετάνοια αυτό σημαίνει. Καρδιά συντετριμμένη και τεταπεινωμένη. Πόσοι από μας νιώθουμε αυτή τη συντριβή; Ζούμε την κάθε μέρα μας σαν να μη συμβαίνει τίποτε, σαν να μην έχει συμβεί τίποτε. Τρώμε, πίνουμε, γλεντούμε, διασκεδάζουμε, ταξιδεύουμε άσκοπα, αγοράζουμε πολυτελή σπίτια και αυτοκίνητα και περιμένουμε από τους ξένους να μας σώσουν. (Παύση).

Κυκλοφορούμε στην αγορά με το μέτωπο ψηλά. Κλίνουμε το κεφάλι μόνο για να χαιρετήσουμε ο ένας τον άλλο με κατανόηση. Ξέροντας ποιος είναι ποιος και τι έχει κάμει. Αλλά προς Θεού ας κάνουμε τους ανήξερους, να περάσουν αυτοί οι δύσκολοι καιροί, αυτή η γενεά. Να

μεγαλώσει, να ανδρωθεί η άλλη που δεν θα ξέρει, που θα 'χει ξεχάσει. (Παύση).

Αρθρογραφούμε στις εφημερίδες. Εκδίδουμε βιβλία και περιοδικά. Εμφανιζόμαστε στην τηλεόραση. Βγάζουμε λόγους σε γιορτές, σε πανηγύρια, στα συλλαλητήρια, στη βουλή. Φωνάζουμε να μας ακούσουν κι όμως κανένας δεν ακούει, γιατί ξέρουν πως δεν έχουμε τίποτε να πούμε. Φωνάζουμε μόνο και μόνο για ν' ακουστούμε, για να δηλώσουμε την παρουσία μας. Ακόμα και στα μνημόσυνα των νεκρών μας παριστάμεθα μόνο και μόνο για να δηλώσουμε την παρουσία μας. Ακόμα κι ένα παιδί μπορεί να το καταλάβει. Και κάτι ακόμα χειρότερο. Προσπαθεί ο καθένας να περάσει τες πολιτικές του θέσεις στους επιμνημόσυνους λόγους. Ναι! Τα μνημόσυνα των νεκρών μας γίνονται αντικείμενο πολιτικής εκμετάλλευσης από τους πάντες. Ναι! Από τους πάντες! (Παύση). Κι όχι μόνο τα μνημόσυνα αλλά κι ακόμα τις μαύρες επετείους τες εκμεταλλεύονται όλοι για να δείξουν το πολιτικό τους ανάστημα Αίσχος. Ακόμα κι ένα παιδί μπορεί να το καταλάβει, αλλά κανένας δεν κάνει τίποτε για να σταματήσει αυτός ο εξευτελισμός. (Παύση).

Κανένας πια δεν μπορεί να ξεγελάσει κανέναν. Διαβάζουμε ο ένας την ψυχήν του άλλου σαν ανοικτό βιβλίο.

Ας το ακούσουν όλοι όσοι νομίζουν ότι μπορούν να μας κοροϊδέψουν. Τους μάθαμε πια.

Για τριάντα και πλέον χρόνια μας μιλούν για αγνοούμενους. Υπάρχουν μαρτυρίες ότι εθεάθησαν πολλοί. Κι όμως τίποτε δεν έχουν κάμει. Ούτε ένας δεν επέστρεψε.

Ποιος μας πείθει ότι κι οι αγνοούμενοι δεν γίνονται αντικείμενο πολιτικής εκμετάλλευσης!

Όταν εκμεταλλεύονται τους νεκρούς, γιατί να μην εκμεταλλεύονται τους αγνοούμενους! Και παίζουν με τον πόνο μας και με την αγωνία μας, για τόσα χρόνια τώρα οι καταραμένοι! (Παύση).

Ο Θεός να τους συγχωρήσει, ο Θεός να με συγχωρήσει. (Παύση). Σας το 'χω πει κιόλας ότι δεν είμαι ικανός να στέκομαι σ' αυτό το βήμα. Μέσα σ' αυτό τον ιερό ναό. (Παύση). Βγήκα να σας μιλήσω για τη χαρά. Αλλά για να

μιλήσεις για τη χαρά πρέπει να ξέρεις τι είναι η χαρά. Πρέπει να νιώθεις τι είναι η χαρά, κι εγώ πάνε χρόνια να τη νιώσω. Γιατί! (Παύση). Σας το 'χω πει. Είμαι αμαρτωλός. (Παύση).

«Χαίρετε εν Κυρίω πάντοτε.» Εν Κυρίω! Φαίνεται ότι έχω πολύ απομακρυνθεί από τον Κύριον.

Και είμαι ασυγχώρητος γιατί γνωρίζω τες εντολές του Κυρίου, αλλά δεν βρίσκω τον τρόπο να τες εφαρμόσω. Προσπαθώ και θα προσπαθώ πάντοτε, στα λίγα χρόνια που μου μένουν. Ο Θεός να με βοηθήσει να το ξεπεράσω. (Παύση).

Ακόμα κι αυτή την ώρα που έχω κληθεί να σας κηρύξω απ' αυτό το βήμα δεν μπορεί να ηρεμήσει η ψυχή μου και να σας μιλήσω γι αυτό που έχω προετοιμαστεί. Για τη χαρά. Τη χαρά που προσφέρει ο Κύριος μας σ' όσους ακολουθούν πιστά τες εντολές του. (Παύση). Έχω παραβεί τες εντολές του Κυρίου. Είναι σίγουρο. Είμαι ένας αμαρτωλός. Δεν μπορώ να συγχωρήσω. Δεν έχω καταφέρει όσο κι αν προσπαθώ να συγχωρήσω. Δεν έχω καταφέρει να ξεχάσω. Προσπαθώ αλλά δεν μπορώ να ξεχάσω. Δεν ξεχνώ, δεν συγχωρώ. Γιατί Θεέ μου, γιατί να μη μπορώ να ξεχάσω; Γιατί να μη λυτρώνομαι από τες θύμησες; Γιατί να μη σταματά ο νους μου να τρέχει στον πόνο και στο χαλασμό. Γιατί να μη βρίσκω ανάπαυση ούτε μέρα ούτε νύχτα; (Παύση).

Ας γίνω τουλάχιστον ένα παράδειγμα για σας. Πώς μπορεί να καταντήσει μια ψυχή που δεν μπορεί να λησμονήσει. Μια ψυχή που δεν μπορεί να 'βρει ανάπαυση. (Παύση).

Ο Θεός είναι αιώνιος και αξεπέραστος. Πάνω από τες πρόσκαιρες χαρές και τες πρόσκαιρες λύπες. Κι αυτός που τηρεί τες εντολές του δεν ταράζεται από τα πρόσκαιρα.

Νιώθει. Καταφέρει να νιώσει αυτή την παντοτινή χαρά, για την οποία μας μιλά ο Απόστολος των Εθνών.

Μόνον οι Άγιοι, οι δίκαιοι άνθρωποι μπορούν να μας διδάξουν τι είναι αυτή η παντοτινή χαρά, διότι πάντα την έχουν μέσα στην καρδιά τους. (Παύση).

Δε συναντούμε συχνά τέτοιους ανθρώπους. Έχω την τύχη να γνωρίζω έναν απ' αυτούς. (Παύση). Είναι άρρωστη η σύζυγος του. Η αρρώστια την έχει μεταβάλει σ' ένα φυτό. Δεν μπορεί να ζήσει χωρίς τη δική του παρουσία, τη δική του φροντίδα.

Έχει γίνει η σκιά της. Δεν ζει ούτε μια στιγμή για τον εαυτό του. Ζει μόνο για να την υπηρετεί στον πόνο της. Και σας το δηλώνω ότι είναι πολύ δύσκολη αυτή η διακονία.

Κι όμως η ψυχή του είναι γεμάτη γαλήνη, χαρά και ευφροσύνη. Αναβλύζουν τα ωραιότερα αισθήματα μέσα από τα μάτια του. (Παύση). Αλλά γιατί δεν παίρνετε παραδείγματα από την Αγία γραφή. Πόσους πόνους, πόσες λύπες υπέφερε ο Ιώβ της Παλαιάς Διαθήκης! Έχασεν όλα τα υπάρχοντα του και στο τέλος όλα τα παιδιά του. Και ποτέ δεν εγόγγυσε. (Παύση).

Έχασε όλα τα παιδιά του μάλιστα. Μπορεί να το φανταστείτε! Να χάσει όλα τα παιδιά του και να το αντέξει. Κι ο Θεός τον εδικαίωσε. Του χάρισε άλλα τόσα παιδιά. (Παύση).

Φυσικά, θα μου πείτε, τα παιδιά που έχασε δεν ήταν τα ίδια με αυτά που του χάρισεν ύστερα ο Θεός. Ναι. Το παραδέχομαι. Το κάθε παιδί έχει τη δική του αγάπη. Κοιτάξτε. (Σηκώνει την παλάμη του πάνω). Έχουμε πέντε δάκτυλα. Αν σου κοπεί το ένα δάκτυλο (κλίνει το ένα δάκτυλο) κάθε φορά που κοιτάξεις το χέρι σου, προσέχεις το δάκτυλο που λείπει. Δεν βλέπεις τα άλλα που υπάρχουν. Πάντα σε απασχολεί το δάκτυλο που λείπει. Έτσι είναι και με τα παιδιά. Πάντα νοιάζεσαι γι αυτό που λείπει. Όχι γι αυτά που έχεις γύρω σου. (Παύση).

Του 'λεγα εγώ. Γιε μου να χαρείς. Να 'χεις την ευχή μου. Μην πας να γραφτείς καταδρομέας. Δεν θα αντέξεις τα γυμνάσια.

Άσε άλλους που είναι πιο ζωηροί, πιο σβέλτοι από σένα. Εσύ είσαι λίγο βαρύτες από φυσικού σου. Όχι, θα πάω καταδρομέας. Και πήγε. Δεν μου άκουσε. (Παύση). Τους πήρανε στην πρώτη γραμμή. (Παύση). Χάθηκε. Δεν τον είδαμεν από τότε. Ούτε ζωντανό ούτε πεθαμένο.

(Παύση). Κάποιοι μας είπαν πως πιάστηκεν αιχμάλωτος. Και περιμένουμε. Τι άλλο μπορούμε να κάνουμε. (Παύση). Η μάνα άσπρισε μέσα σε μια νύχτα. Όταν έδυσεν ο ήλιος είχε μαύρα μαλλιά κι όταν την είδα στο φως της άλλης μέρας ήταν ολόασπρα. Την κοιτάζα και δεν την αναγνώριζα. (Παύση). Κι εγώ... Προτιμώ να μη μιλώ για τον εαυτό μου.

Δεν υπάρχω πια. Κυκλοφορώ σαν κουρδισμένη μηχανή. Πολλές φορές ξεκινώ για κάπου και καταλήγω αλλού. Κι οι κουβέντες μου! Άλλα θέλω να πω κι άλλα λέω. (Παύση).

Κι αυτό που στέκω στα πόδια μου είναι η ανάγκη που με κρατεί. Έχω άλλα τέσσερα παιδιά. Προσπαθώ να κρατηθώ. (Παύση).

Ήταν μικρά όταν χάθηκε ο αδελφός τους. Δεν τα 'χει ευτυχώς αγγίξει βαθιά ο πόνος. Προσπαθώ να μη φανερώνω τον πόνο μου. Γιατί να τα κάνω να πονούν, ύστερα από τόσα χρόνια. Δεν θέλω να τους γίνω κι εγώ ένα βάρος στα τόσα άλλα. Μπροστά τους δεν μιλώ για τον αδελφό τους. Όλα τα πράγματα του τα 'χω φυλάξει για να μην τα βλέπω. Γιατί κλαίω όταν τα δω. Και με βλέπουν και δεν ξέρουνε γιατί. (Παύση).

Σκέφτομαι πως θα 'ταν καλύτερα γι' αυτούς αν ο Θεός με καλούσε κοντά του. Οι νέοι, τα παιδιά, βρίσκουν τρόπους και ξεπερνούν τον πόνο. Ξεχνούν. (Παύση).

Είναι και η μάνα τους. (Παύση). Αγάπη μου, αγάπη μου, αγάπη μου. Μακάρι να μη με είχες ανάγκη για να μπορέσω να φύγω, να αναχωρήσω. Αλλά δεν θα αντέξεις αν σ' αφήσω. Γι' αυτό κρατιέμαι ζωντανός. Για να μπορέσεις και συ να κρατηθείς. Να κρατηθείς ζωντανή, αγάπη μου. Τι σημασία έχει θα μου πεις. (Παύση).

Γέννησε πέντε παιδιά και τα μάτια της φέγγανε σαν τον ήλιο. Κι έτσι θα φέγγανε θαρρώ ως την τελευταία της πνοή. (Παύση). Τώρα κοιτάζει σαν να κοιτάζει μέσα από ένα σύννεφο. Με κοιτάζει και δεν με βλέπει. Κανένας δεν υπάρχει πια γι' αυτήν. Μόνον ο γιος της. Αυτός που περιμένουμε τόσα χρόνια τώρα. (Παύση).

Ο θάνατος δεν είναι το χειρότερο κακό. Τι λέω. Ο θάνατος δεν είναι καθόλου κακός. Για τους πιστούς είναι η απαρχή μιας νέας ζωής. Για τους άπιστους είναι απλώς μια αλλαγή της ύλης. Για τους πονεμένους είναι λύτρωση. Για τους χαίροντες έρχεται χωρίς να περιμένουν.

Τι είναι ο θάνατος; Τίποτε. (Παύση).

Τόσα χρόνια τον περιμένει να 'ρθει από τον άλλον κόσμο. Για ένα σωρό χρόνια τον έχει μεταξύ ζωής και θανάτου. Αυτό είναι το μαρτύριο που δεν μπορεί κανείς να καταλάβει. (Παύση). Εγώ... το γνωρίζω. Είμαι σχεδόν σίγουρος. Δεν είναι... Δεν τολμώ να της το πω. Αν της πω κάτι τέτοιο, ύστερα από τόσον καιρό, είναι σαν να πιάνω ένα τόσο δα πουλάκι μέσα στο χέρι μου για να το πνίξω. (Παύση).

Δεν της λέω τίποτε. Την αφήνω να ζει με την ελπίδα. Ίσα-ίσα, της μιλώ γι' αυτόν. Της λέω λόγια παρηγοριάς. (Παύση). Προσευχόμαστε γι' αυτόν. Να 'ναι σε καλά χέρια. Κι αρχίζουμε και κάνουμε όνειρα. Ότι τάχα κάποιος τον έχει κοντά του στην Ανατολή και δουλεύει και είναι καλά και περιμένει την ευκαιρία να το σκάσει και να φύγει. (Παύση).

Με τέτοια την παρηγορώ τα βράδια. Και μια κλαίει και μια γελά. Κι όταν τη βλέπω σ' αυτή την κατάσταση νομίζω ότι η καρδιά μου θα πεταχτεί από το στήθος μου. Και τραβιέμαι από κοντά της γιατί δεν θέλω να υποψιαστεί. Θέλω να νομίζει πως εγώ τουλάχιστον πιστεύω στο θαύμα. (Παύση).

Ο Θεός να με συγχωρήσει. «Τα αδύνατα παρά ανθρώποις δυνατά εστί παρά τω θεώ.» Είμαι ένας βλάσφημος. Ο Θεός όταν θέλει μπορεί να κάμει το θαύμα. Ας προσευχηθούμε όλοι μαζί. (Παύση). Κύριε, εσύ που είπες πως αν είχαμε πίστη όσο ένα σπυρί σινάπι, θα μπορούσαμε με ένα μας λόγο να ριξουμε ακόμα και βουνά στη θάλασσα, δώσε μας αυτή την πίστη.

Δώσε πίστη στα παιδιά μας Κύριε όχι να ριξουν τα βουνά στη θάλασσα, αλλά να διαβούνε τα βουνά και να 'ρθουνε κοντά μας. Γιατί μόνο τότε Κύριε θα νιώσουμε

αυτή την αιώνια χαρά, για την οποία μας μιλά σήμερα ο Απόστολος σου.

Είμαστε αμαρτωλοί Κύριε. Και μας αγγίζουν τα κακά. Δεν μπορούμε να μείνουμε αδιάφοροι από τον πόνο, την καταστροφή, τον ξεριζωμό, το θάνατο, την αιχμαλωσία. Πώς μπορεί να χαίρεται ο άνθρωπος, Κύριε, μπροστά σε τόσο πόνο. Δεν θα 'ταν λογικό Κύριε. Γι αυτό ζητούμε τη βοήθεια σου. Μόνον εσύ μπορείς να μας βοηθήσεις. Αμήν. (Κάνει το σταυρό του και φεύγει, ενώ ακούγεται ο ψάλτης να ψάλλει το ..«Αινείτε τον Κύριον εκ των Ουρανών Αλληλούια»).

